

Aan Staatssecretaris

nota

Kamerbrief Stand van zaken arbeidsomstandigheden op
Schiphol

TER BESLISSING

Directie

Datum
20-01-2025

Onze referentie
2025

Opgesteld door

Bijlage(n)
1

Aanleiding

- We hebben de conceptbrief over Schiphol in december 2024 in de Werkgroep Arbo en Vitaliteit met de sociale partners besproken. De sociale partners hebben een aantal inhoudelijke opmerkingen meegegeven. Daarnaast is de wens uitgesproken om de aangepaste brief te bespreken in de Regiegroep van sociale partners met SZW op 5 februari a.s.
- In verband met toezegging aan de Kamer om de brief voor het kerstreces 2024 te versturen lag dit te ver weg in de tijd. In plaats daarvan hebben de leden van de Regiegroep via een schriftelijke ronde kunnen reageren.
- hebben opmerkingen aangeleverd.
- De heeft daarnaast aangegeven grote bezwaren te hebben tegen het versturen van deze brief voor bespreking in de Regiegroep. Daarop is op ambtelijk niveau contact geweest met de
- Deze nota geeft aan hoe de opmerkingen van zijn verwerkt. Ook komen we terug op een vraag die u heeft gesteld over het labelen van koffers.

Commentaar Alle gelakte passages zijn voorgelakt op grond van lopende onderhandelingen met stakeholders/andere partijen.

Geadviseerd besluit

- Gaat u akkoord met verzenden van de Kamerbrief?

Kernpunten

De brief is naar aanleiding van de opmerkingen van als volgt gewijzigd.

- Deze opmerkingen zijn niet overgenomen, het gaat hier om een verschil in zienswijze waar we niet zijn uitgekomen.
- heeft daarnaast gevraagd om in de brief:

Het standpunt is in de brief niet herzien, maar hebben we

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Kamerbrief Stand van zaken arbeidsomstandigheden op Schiphol

Pagina: 1

☰ Nummer: 1 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Tekst plaatsen Datum: 27-1-2025 21:23:01

SP&I Akkoord
27/01/25

in de nieuwe versie van de brief uitgebreid toegelicht. Deze toelichting is in lijn met de antwoorden op de Kamervragen¹ van de SP die de minister van Financiën, mede namens u, op 15 januari jl. heeft beantwoord.

Datum
20-01-2025

Onze referentie
2025-0000015271

- o Duidelijker aan te geven dat vliegtuigmotoremissie (VME) kankerverwekkende componenten bevat. En dat de werkgever daarom op basis van de Arboret verplicht is blootstelling aan deze stoffen te minimaliseren voor zover dat technisch mogelijk is. Dit is in de brief duidelijker benoemd.
- o Te verduidelijken dat er op Schiphol niet onder ideale omstandigheden getild kan worden. En niet de niet-wetenschappelijk onderbouwde richtlijn van de luchtvaartlobby, IATA, niet te volgen en te citeren.
- o vindt dat de motie van Van Kent en Patijn² niet is afgedaan, omdat de motie gaat over de afhandeling van bagage in het algemeen terwijl de brief vooral ingaat op het handhavingstraject in de bagagekelders.
Dit is naar onze mening niet juist, omdat u in uw gesprek met Schiphol heeft verwezen naar alle werkplekken waar bagage wordt getild en niet alleen naar de bagagekelders. Hiermee heeft u voldaan aan de motie. We hebben daarom de zin dat is voldaan aan de motie laten staan.

- heeft gevraagd om in de brief te verwijzen naar de plannen van aanpak die Schiphol heeft opgesteld om de blootstelling aan gevaarlijke stoffen te minimaliseren en om fysieke belasting te verminderen. Verwijzingen naar deze plannen zijn in de aangepaste brief opgenomen.
- heeft gevraagd om twee punten te verduidelijken in de brief:
 - o geeft aan dat zij in de brief missen dat er nog meer arbeidsomstandighedenvraagstukken zijn op Schiphol dan die genoemd worden in de brief, zoals werkdruk onder luchtverkeersleiders en de arbeidsomstandigheden voor het vliegend personeel. Deze opmerking is verwerkt door in de inleiding zinnen te schrappen die uitstralen dat deze brief breed over de arbeidsomstandigheden op Schiphol gaat.
 - o raagt om in de brief aan te geven dat u zult monitoren dat op alle werkplekken op Schiphol metingen worden gedaan naar blootstelling aan fysieke belasting, geluid en gevaarlijke stoffen. Deze opmerking is verwerkt door in de afsluitende alinea van de brief aan te geven dat de wettelijke verantwoordelijkheid van de werkgever voor de arbeidsomstandigheden geldt voor alle plekken op Schiphol waar gewerkt wordt.

U heeft nog gevraagd naar het labelen van koffers. En of we in Europa aandacht vragen voor het gebruik van labels en of Nederlandse airlines die labels wel gebruiken.

- **Antwoord:** Er is geen internationale wetgeving over het maximale gewicht van koffers en het mogelijk labelen van koffers die zwaarder zijn dan een bepaald gewicht. Er zijn wel richtlijnen van de IATA, die door veel airlines gevolgd worden, maar dat zijn geen wettelijke verplichtingen. Het is daarom ook niet duidelijk of en welke Nederlandse airlines die labels gebruiken. Dat wordt aan de luchtvaartmaatschappijen zelf gelaten. Op dit

¹ 2024Z20364

² De [motie Van Kent en Patijn](#) verzoekt de regering in gesprekken met Schiphol bindende afspraken te maken zodat de maximale tilnorm conform de NIOSH-methode nageleefd wordt bij de afhandeling van bagage, en toe te zien op naleving van deze afspraak

moment vragen we hier in Europa geen aandacht voor. Het labelen van koffers is een tijdelijke oplossing, omdat de bagageafhandeling uiteindelijk gemechaniseerd en/of geautomatiseerd zal worden.

Datum
20-01-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief Stand van zaken arbeidsomstandighed en Schiphol		

Aan Staatssecretaris

nota

Kamerbrief Stand van zaken arbeidsomstandigheden op
Schiphol

BRIEF ONDERTEKENEN

Directie

Datum
05-12-2024

Onze referentie
2024

Opgesteld door

Uiterlijk bij
31 december 2024

Bijlage(n)
1

Aanleiding

- U heeft tijdens het commissiedebat Gezond en Veilig Werken op 26 september jl. toegezegd de Kamer te informeren. Er is gevraagd naar de actuele stand van zaken van de arbeidsomstandigheden en de lopende handhavingstrajecten door de NLA op Schiphol. Met deze brief doet u deze toezeggingen aan de Kamer gestand en beantwoordt u de motie-Van Kent/Patijn.¹
- De laatste brief over dit onderwerp is in december 2022 aan de Kamer verzonden.² Deze is geschreven door voormalig MSZW, samen met toenmalige MIenW en MFIN. Daarnaast heeft de Arbeidsinspectie in maart en september 2023 en in januari 2024 de Kamer geïnformeerd over de lopende handhaving door middel van tussenrapportages.³
- Deze Kamerbrief is afgestemd met de Arbeidsinspectie en IenW. De passages over de lopende handhaving zijn zo geformuleerd, dat het duidelijk is dat deze afkomstig zijn van de Arbeidsinspectie. Verder is informatie bij Schiphol opgevraagd over de stand van zaken. Die teksten zijn met Schiphol afgestemd.
- Deze Kamerbrief hebben we besproken met sociale partners in de Werkgroep Arbeid en Vitaliteit. Daar is de wens uitgesproken de brief nogmaals te bespreken. Zie voor dit punt verder de toelichting.

Geadviseerd besluit

- Gaat u akkoord met de inhoud van de brief?
 - Wilt u in de brief iets vertellen over uw gesprek met de bagagemedewerkers na het commissiedebat?
- Gaat u akkoord met de werkwijze waarbij deze brief na uw akkoord nog schriftelijk aan de Regiegroep wordt voorgelegd? Dat betekent dat bij mogelijke wijzigingen de brief later nogmaals aan u wordt voorgelegd.

Prima²

Welke regiegroep? Het voelt omslachtig om straks weer te moeten reageren op een nieuwe versie

1

Kernpunten

De conceptbrief heeft de volgende strekking:

- Werkgevers zijn verantwoordelijk voor een gezonde en veilige werkomgeving.
- Gevaarlijke stoffen:
 - De Arbeidsinspectie heeft geëist dat alle maatregelen om uitstoot te minimaliseren, zo snel mogelijk moeten worden genomen.

¹ Kamerstukken II 2024/25, 25883, nr. 509.

² Kamerstukken II 2022/23, 29665, nr. 452.

³ Kamerstukken II 2022/23, 29665, nr. 460; Kamerstukken II 2023/24, 29665, nr. 482; Kamerstukken II 2023/24, 29665, nr. 490.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Kamerbrief Stand van zaken arbeidsomstandigheden op Schiphol

Pagina: 1

☰ Nummer: 1 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: FreeText Datum: Onbepaald

Welke regiegroep? Het voelt omslachtig om straks weer te moeten reageren op een nieuwe versie.

☰ Nummer: 2 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: FreeText Datum: Onbepaald

Prima

- Tijdens het commissiedebat is gevraagd naar een grenswaarde voor ultrafijnstof. De Gezondheidsraad beoordeelt dit begin 2026. De Gezondheidsraad bepaalt ook of vliegtuigmotoremissie als kankerverwekkend moet worden geclassificeerd.
- Tijdens het commissiedebat is ook gevraagd naar elektrisch taxiën. MIenW zal rond deze tijd een Kamerbrief met de huidige stand van zaken verzenden.
- Fysieke belasting:
 - De Arbeidsinspectie heeft geëist dat het afhandelen van bagage volledig moet worden gemechaniseerd of geautomatiseerd. Tot die tijd moeten bagagemedewerkers gebruik kunnen maken van tilhulpen. Bij (her)inspecties bleek dit nog niet voldoende op orde te zijn. Daarom zijn er in november jl. opnieuw lasten onder dwangsom opgelegd.
 - In het gesprek met Schiphol heeft u gesproken over tilhulpen, de tilnorm, de NIOSH-methode en de zwaarte van koffers. Een terugkoppeling van dit gesprek wordt gegeven.
 - U geeft daarmee invulling aan de motie Van Kent/Patijn.
- Blootstelling aan geluid:
 - Tijdens het commissiedebat werd aangekaart dat het geluidsniveau in de bagagekelders mogelijk te hoog was. Schiphol heeft aangegeven welke maatregelen genomen zijn en dat een meetprogramma komt in 2025.

Datum
05-12-2024

Onze referentie
2024

Toelichting

Vertraging

In het commissiedebat Gezond en veilig werken heeft u toegezegd de Kamer voor het einde van 2024 te informeren. Helaas kunt u deze toezegging niet nakomen. De brief is namelijk na het bestuurlijk overleg met Schiphol, FNV en MIenW inhoudelijk afgestemd. Deze afstemming duurde enkele weken. Hierover hebben we u midden december geïnformeerd. De brief is bovendien besproken met de sociale partners in de Werkgroep Arbeid en Vitaliteit in december 2024. Zij hebben een aantal inhoudelijke toevoegingen meegegeven. Daarnaast is de wens uitgesproken om de aangepaste brief te bespreken in de Regiegroep van 5 februari 2025. Dit zou betekenen dat u de brief pas midden februari kunt verzenden. Als compromis willen we de brief, na uw akkoord, begin januari voor een schriftelijke ronde aan de Regiegroep voorleggen.

Politieke context

- Het thema Schiphol en de arbeidsomstandigheden op de luchthaven komt regelmatig terug in de Kamer. Zo werden er verschillende vragen gesteld tijdens het laatste commissiedebat en heeft het lid Van Kent (SP) begin december Kamervragen over dit onderwerp gesteld.
- U heeft in het commissiedebat Gezond en Veilig Werken van 26 september jl. toegezegd om in gesprek met Schiphol de volgende onderwerpen te bespreken: het gebruik van tilhulpen, een mogelijke tilnorm en de geluidsbelasting bij de bagagesystemen.
- Op 12 november jl. is een motie van de leden Van Kent en Patijn (GL-PvdA) aangenomen. Daarin verzoekt Van Kent u om in gesprek met Schiphol uw zorg te uiten over de tilnorm en de hoek waaronder wordt getild.
- In het bestuurlijk overleg met Schiphol en de FNV op 19 november jl. heeft u deze onderwerpen besproken. De brief geeft een korte terugkoppeling van dit gesprek, zoals u heeft toegezegd tijdens het commissiedebat en in de motie Van Kent/Patijn.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief Stand van zaken arbeidsomstandighed en Schiphol	Verzenden aan TK	

Datum

05-12-2024

Onze referentie

2024